HORDALAND FYLKESKOMMUNE
ØKONOMI- OG ORGANISASJONSAVDELINGA

Arkivnr: 2019/10993-1

Saksbehandlar: Karl Viken, Ingvar Skeie, Pål Kleive

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		29.05.2019
Fylkestinget		12.06.2019

Tertialrapport pr. april 2019 - rekneskapsprognose

Samandrag

Tertialrapporten etter 1. tertial viser prognose om eit negativt budsjettavvik for Hordaland fylkeskommune i 2019 på 60 mill. kr. Dette er ein del dårlegare enn prognosen som vart meldt pr. 1 tertial 2018; då var prognosen eit negativt budsjettavvik på 40 mill. kr.

Oppsummert rapporterer driftsavdelingane ein negativ prognose på 58 mill. kr. For andre postar er prognosen eit negativt avvik på 2 mill. kr; der det for pensjonskostnadene er prognose om negativt avvik på 7 mill. kr, negativ årsprognose på 5 mill. kr for konsesjonskraftinntektene og 10 mill. kr i positivt avvik for skattekapittelet.

Fylkesrådmannen vil særleg følgja opp sektorane samferdsel, opplæring og tannhelse. Alle desse sektorane melder større negative avvik, og det er framleis ein del usikkerheit rundt prognosane. Opplæringssektoren melder eit negativt avvik på 19 mill. kr og tannhelsesektoren melder negativ årsprognose på 10 mill. kr. Samferdselsektoren har det største negative budsjettavviket som årsprognose; 30 mill. kr. Som grunnlag for denne prognosen ligg eit resultat lik balanse for vegvedlikehaldet, og eit stort overforbruk på 30 mill. kr for kollektivområdet. Dei andre avdelingane har prognosar rundt balanse ved årets slutt.

I revidert nasjonalbudsjett for 2019, som regjeringa la fram 14. mai, vart overslaget for skatteinntektene i kommunesektoren for 2019 sett opp med 1,5 mrd. kr – av dette knapt 160 mill. kr for fylkeskommunane. Om det skulle slå til kan Hordaland fylkeskommune få omlag 6 mill. kr høgare skatteinngang enn det skatteoverslaget som er budsjettert. I tertialrapporten har ein lagt til grunn det endra skatteoverslaget frå sentralt hald.

Eit årsresultat lik prognosen pr. 1. tertial vil ikkje gje det naudsynte bidraget til å betre økonomisituasjonen til fylkeskommunen. Det vil heller ikkje betre evna til å handtera dei økonomiske utfordingane som nye Vestland fylkeskommune står overfor. Difor vil fylkesrådmannen ha stram styring vidare utover i 2019, slik at resultatet ved årets slutt kan verta betre enn det årsprognosen på noverande tidspunkt skulle tilseia.

Fylkesrådmannen vurderer det også etter 1. tertial som lite realistisk at det vert rekneskapsunderskot i 2019. Bakgrunnen for at det ikkje ser ut til å gå mot rekneskapsunderskot er at det i budsjettet for 2019 er sett av vel 73 mill. kr til finansiering av investeringar. Dette er ein minimumsbuffer for endringar i budsjettåret, og fylkesrådmannen vil understreka at den økonomiske stillinga for fylkeskommunen vil verte svekka om ein får eit budsjettmessig meirforbruk i 2019.

Hordaland fylkeskommune
ØKONOMI- OG ORGANISASJONSAVDELINGA
Agnes Mowinckels gate 5
PB 7900
5020 Bergen
Tlf: 55 23 90 00
e-post: hfk@hfk.no
www.hordaland.no
Org.nr. NO 938 626 367 mva.
Kontonr. 5201 06 74239

Fylkesrådmannen har ikkje framlegg i saka om endringar av korkje driftsbudsjettet eller investeringsbudsjettet.

Økonomi: Ingen effekt, det vert ikkje gjort framlegg om endringar i vedteke budsjett
Klima: Ingen effekt i høve til vedteke budsjett.
Folkehelse: Ingen effekt i høve til vedteke budsjett.
Regional planstrategi: Ingen verknader i høve til vedteke budsjett.

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek tertialrapporten til orientering

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Nils Vetlesand
kst. fylkesdirektør økonomi og organisasjon

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 20.05.2019

Investeringar

Tabellen gjev oversyn over kor mykje som er brukt til investeringar pr. 1. tertial 2019:

	Rekneskap pr.april.	Årsbudsjett 2019	Forbruk i % av årsbud.
Administrasjon	8 852	77 000	11,5 %
Fylkesvegar	155 469	1 575 975	9,9 %
Bybaneutbygging	331 331	1 764 000	18,8 %
Andre samferdselsføremål	43 111	390 784	11,0 %
Kultur	289	3 000	9,6 %
Tannhelsetenesta	6 209	30 000	20,7 %
Opplæring	117 305	434 200	27,0 %
Fellesfunksjonar	690	10 000	6,9 %
TOTAL	**663 256**	**4 284 959**	**15,5 %**

Status for framdrift og økonomi i dei enkelte investeringsprosjekta er omtalt nedanfor.

Opplæring

Rehabilitering/ombygging/mindre tilbygg i skulesektoren
Løyvinga for 2019 er på 75 mill. kr, og av dette er 53 mill. kr fordelt til prosjekt ved Sandsli videregående skole og Fyllingsdalen videregående skole. Det er vidare løyvd til tiltak ved Odda vidaregåande skule og Bømlo vidaregåande skule.

Framdrifta på dei ulike prosjekta er om lag som planlagd. Ein vurderer at ramma for i år er stram, men det er ikkje naudsynt med budsjettmessige endringar på noverande tidspunkt.

Skulebruksplan - planmidlar
Midlane er knyt opp mot gjennomføring av skulebruksplanen, og andre endringar som er vedteke. Midlane vert primært nytta i tidleg fase; til prosjektering, planlegging, koordinering og utgreiingar. Samla forbruk i år ligg på 17,5 % av løyvinga for 2019.

Åsane vidaregåande skole
Det er så langt i år kostnadsført vel 35 mill. kr på prosjektet. Samla løyving i 2019 er på 250 mill. kr, og ein vil truleg få lågare forbruk enn budsjettert i 2019. Kostnadsramma for prosjektet ligg fast og planlagt ferdigstilling er som før til skuleåret 2020/2021.

Ein rår til at eventuell justering av løyvinga for inneverande år vert å kome attende til i samband med rapporteringa for 2. tertial.

Askøy vgs. - rehabilitering/tilbygg
Det er løyvd 29 mill. kr til prosjektet i 2019. Entreprenør er no tildelt kontrakt for nybygget, og samspelfasen er starta opp og vil vare ut hausten.

Forbruket for inneverande år ser ut til å bli noko lågare enn budsjettert, og justering av budsjettet vert å kome attende til i samband med rapporteringa for 2. tertial.

Stord vgs. – Rehabilitering / nybygg
Det er løyvd 15 mill. kr til prosjektet i 2019. Dialogen med kommunen knytt til eventuell sal av eksisterande bygg på Saghaugen, og samling av all fylkeskommunal aktivitet på Vabakken pågår. Løysinga med

kommunen vil kunne påverke storleiken på prosjektet. Prosjektet har seinare framdrift enn det som er planlagt.

Bømlo vgs. – tilbygg
Det er løyvd 1 mill. kr til prosjektet i 2019. Midlane er primært tenkt nytta opp mot planprosessar som pågår. Ein rår ikkje til endringar her.

Laksevåg
Programmering pågår og er snart ferdig. Det er naturleg å kome tilbake til eventuell justering av budsjettet i samband med rapporteringa for 2. tertial.

Langhaugen vgs
Planprosessen er starta opp, men kostnaden for 2019 vert noko lågare enn det som er løyvd.

Hjeltnes produksjonsskule
Som opplyst i budsjetteksten vil fylkesrådmannen nøye vurdere investeringane ved Hjeltnes produksjonsskule. Så langt ligg ein godt under vedtatt investeringsramme med dei tiltaka som er starta opp. Elevgrunnlaget ved skulen vil påverke storleiken på tiltaka, og ein kjem attende til dette ved 2. tertial.

Samferdsel

Terminalbygg/sjåførfasiliteter
Det er i 2019 løyvd 10 mill. kr til formålet. Av dette er 2 mill. kr knytt opp til utbetring av snøggbåtkaier. Fordelinga på ulike kaiar er ikkje gjennomført, men det vil truleg verta eit mindreforbruk på denne posten i 2019.

Bybanen – vognmateriell
I budsjettet for 2019 er det sett av 5,4 mill. kr til sluttføring av ombygging av førarrom på bybanevognene. I tillegg er det planlagt kjøp av ekstra vogner til den nye strekninga mot Fyllingsdalen. Opsjon i kontrakt med Staedler skal nyttast til kjøp av 6 bybanevogner. Samla kostnad for kjøpet er vel 275 mill. kr; rekna etter gjeldane kurs i euro. Kostanden skal fordelast over perioden 2019 til 2022. Fylkesrådmannen vil koma attende til budsjettet for den delen som gjeld 2019 i rapporten etter 2. tertial.

Nye ferjekontraktar/elektrifisering
I budsjettet for 2019 er det sett av 173 mill. kr til ladeinfrastruktur og oppgradering av straumnett i samband med dei nye ferjekontraktane. Det er då teke omsyn til Enovatilskotet. Prognose etter 1. tertial er 111 mill. kr, men investeringssummen er no fordelt på åra 2019, 2020 og 2021 – eit år meir enn tidlegare lagt til grunn. Det er ikkje venta vesentlege avvik i den samla kostanden.

Fylkesvegar

Fylkesrådmannen vil nedanfor gje ein kort statusrapport for nokre strekningsvise prosjekt, programområda, posten for opprusting og fornying og rassikringsprosjekta.

Miljøløftet – store prosjekt

Ringveg vest – byggjetrinn 2 (Bergen kommune)
Prosjektet vart opna for trafikk i november i 2015. I budsjettet for 2019 er det løyvd 5 mill. kr til sluttarbeid innanfor elektro, styringssystem og overvaking. Elektroarbeida har teke vesentleg lengre tid enn lagt til grunn, men er no under avslutting.

Prognose for sluttkostnad for prosjektet er 1 783 mill. 2018-kr, og dette er 146 mill. kr lågare enn styringsramma slik den framgår av Prop. 108 S (2009-2010). Sluttavrekning vert gjennomført i 2019.

Hjellestadvegen (Bergen kommune)
Arbeidet på Hjellestadvegen starta opp i 2017. I budsjettet for 2019 er det sett av 35 mill. kr. Totalprognosen for prosjektet er rekna til 183 mill. kr. Framdrifta er noko seinka grunna utfordringar med grunntilhøve. Utbetringsarbeidet er planlagt ferdig i 2020.

Miljøløftet – programområde

Til programområda i Miljøløftet er det budsjettert med 301 mill. kr i 2019. Midlane skal gå til:

- Kollektivtiltak
- Trafikktryggleikstiltak
- Miljøtiltak
- Gang/sykkeltiltak

Etter 1. tertial er det ikkje meldt om større avvik for prosjekta innanfor programområda.

Strekningsvise prosjekt utanom Bergen

Askøypakken (Askøy kommune)
I 2018 er det budsjettert med 173 mill. kr til prosjekt i Askøypakken finansiert med bompengar og fylkeskommunale midlar. Det pågår prosjektering og arbeid med grunnerverv for fleire strekningar. Det er lagt opp til anbodsutlysing for strekninga Skiftesvik – Marikoven sommaren 2019. Det er så langt meldt om mindreforbruk samanlikna med budsjettet.

Bømlopakken (Bømlo kommune)
Det er budsjettert med 171 mill. kr til Bømlopakken i 2019 fordelt med bompengar og fylkeskommunale midlar. Så langt er det meldt om mindreforbruk samanlikna med budsjettet.

Det er planlagt byggjestart i det neste store prosjektet i Bømlopakken fv. 541 Sakseid – Hestaneset i 3. kvartal 2019. Om lag halvparten av prosjektet er finansiert i gjeldande bompengepakke. Resterande del er planlagt finansiert gjennom revisjon av pakken og ligg inne som opsjon. Frist for å løyse ut opsjonen er 15.01.20. Ut frå normal sakshandsamingstid meiner fylkesrådmannen det er realistisk å forvente eit stortingsvedtak om utviding av pakken i løpet av 2019. Fylkesrådmannen vil kome attende til saka om det ligg an til at ein ikkje får noko stortingsvedtak på utviding av pakken i 2019.

Stord vestside (Stord og Fitjar kommunar)
Til prosjekt på Stord vestside er det budsjettert med 20,5 mill. kr i 2019. Det er ikkje venta avvik.

Nordhordlandspakken (Lindås, Radøy, Meland, Austrheim, Fedje, Masfjorden og Modalen kommunar)
I 2019 er det budsjettert med 270 mill. kr der ein stor del er føresett finansiert med bompengar.

Trafikksikringstiltak – undergang på fv. 564 er under bygging og venta ferdigstilt til skulestart 2019. Strekninga Marås – Soltveit er klar til utlysing. Oppstart er venta tidlegast ved utgangen av 2019.

Fylkesrådmannen vil koma attende til budsjettet for Nordhordlandspakken etter 2. tertial.

Åsen-Helleskaret (Os kommune)
Fylkesrådmannen viser til fylkestinget sitt vedtak i sak 60/2016, der Hordaland fylkeskommune godkjende oppstart av ny fylkesveg mellom Åsen og Helleskaret i Os kommune. Fylkeskommunen skulle dekka 1/3 av ein estimert prosjektkostnad på 61 mill. kr. Os kommune skulle stå for 2/3 av kostnadane, ved hjelp av rekkefølgjekrav/bidrag frå utbyggjarar.

Prosjektet vart ikkje starta opp ettersom tiltaket viste seg å bli vesentleg dyrare enn føresett i saka. Os kommune har arbeidd vidare med prosjektet, og det er venta at kommunen vil vedta ny reguleringsplan. Kommunen planlegg dette som eit kombinert VA- og vegprosjekt. Kostnadsoverslaget viser 118 mill. kr eks. mva for vegdelen.

Det blir no arbeidd med å få kostnadane for prosjektet ned. Fylkesrådmannen vil saman med Os kommune vurdere nærare konsekvensane av foreslåtte kostnadskutt, og kvalitetssikre kostnadsestimata inklusive avsetjing for usikkerheit.

Det er som tidlegare lagt opp til at Os kommune finansierer 2/3 og fylkeskommunen 1/3 av fylkesvegdelen av prosjektet. I og med at kommunen kombinerer prosjektet som eit VA og vegprosjekt, ser fylkesrådmannen det som naturleg at Os kommune står som byggherre.

Kommunen planlegg oppstart av prosjektering i 2019 og ferdigstilling samtidig med at E39-prosjektet Svegatjørn – Rådal opnar i 2022. Dermed er det behov for midlar til prosjektering i 2019. Fylkesrådmannen vil koma attende til fylkestinget med den samla finansieringa av prosjektet.

Kollektivterminal Voss (Voss kommune)
Det er budsjettert med 7 mill. kr som fylkeskommunen sin del av prosjektet i 2019 til sluttføring.

Fv 7 Øystese-Ålvik – Granvin (Kvam herad/Granvin herad)
I budsjettet for 2019 er det sett av 10 mill. kr til utbetring av smale parti og flaksehalsar. Vegen er omkøyringsveg for E16 når denne er stengt mellom Trengereid og Voss. Konkurransegrunnlaget for tiltaka vert lyst ut med det første.

Strekningsvise prosjekt - rassikring

Furubergfossen bru (Kvinnherad kommune)
Budsjettet for bruprosjektet er 36 mill. kr i 2019. Kontrakt med entreprenør vart signert i november 2018 og det er starta fjellsikringsarbeid. Det er vidare arbeid opp mot Vegdirektoratet med godkjenning av brukonstruksjonen.

Kroka- Årsnes og Kroka- Sunndal, framdrift- og gjennomføring (Kvinnherad kommune)
Statens vegvesen ved prosjektleiar for Kvinnheradpakken orienterte i april 2019 utval for miljø og samferdsel om framdrift og gjennomføringsstrategi for rassikringsprosjektet ny tunell Kroka-Sunndal og utbetring av vegstrekninga Kroka-Årsnes. Det blir lagt opp til konkurranseprega dialog og totalentreprise med samspel som kontraktsform slik at ein kan sjå begge prosjekta i samanheng, få raskare framdrift og tidlegare involvering av entreprenørane. Statens vegvesen planlegg å lyse ut prosjektet like over sommarferien. Fylkesrådmannen er positiv til val av kontraktsform for dette prosjektet og vil kome attende til eventuelle finansielle konsekvensar med dette valet.

Andre rassikringsprosjekt
Det er budsjettert med 65,3 mill. kr til andre rassikringsprosjekt i 2019. Denne summen er delt på ei rekkje prosjekt i samsvar med det som går fram av budsjettdokumentet.

Opprusting, fornying og mindre utbetringar

Det er samla budsjettert med tiltak for 320 mill. kr for desse postane. Det er svært mange prosjekt under arbeid innanfor kategoriane;

- Tunneloppgradering
- Bruer og kaiar
- Forsterking
- Sikringstiltak tunnel
- Kollektiv
- Trafikksikring
- Gange og sykkel
- Miljø og service
- Grunnerverv

- Planlegging

Etter 1. tertial er det rapportert om prognose på meirforbruk på opp mot 50 mill. kr der noko av avviket skuldast at prosjekt vert ferdigstilte i 2019, medan løyvinga vart gjeven i 2018.

Fylkesrådmannen vil koma attende til desse postane i rapporten etter 2. tertial ettersom ein då har sikrare overslag både for kostnader og framdrift, men vil knyte nokre kommentarar til kategoriane Sikringstiltak tunnel og Gange og sykkel:

Sikringstiltak tunnel
I samband med sak om ekstramidlar til fylkesvegar i 2018 gjorde utval for Miljø og samferdsel vedtak om å tildele 4 mill. kr til tryggingstiltak i tunnel der m. a. kvitkalking vart skissert som eit aktuelt tiltak. Statens vegvesen ønskjer i staden å prioritere tiltak som har lengre levetid enn kvitkalking. Dette er tiltak som betre lys i tunnel, bergsikring og rensk av tunnelprofil . Fylkesrådmannen sluttar seg til Statens vegvesen sin faglege vurdering om å omdisponere midlane. Det er sett av 30 mill. kr til sikringstiltak i tunnel.

Gange- og sykkeltiltak i Sveio og Stord
I saka om tildeling av midlar frå tilskotsordninga Trygg skuleveg, Hjertesone og punktutbetring (politisk sak 39/2019, handsama i MISA 10. april) gav fylkesrådmannen uttrykk for at nokre av tiltaka som ikkje vart tildelt midlar ville verte fylgt opp i etterkant. Her vart tiltak «Fv6 Sveio sentrum – Fortau» i Sveio kommune trekt fram som eit godt trafikksikringstiltak sentralt i kommunen, og kommunen stiller med ein solid eigendel. Tiltaket er byggjeklart og fylkesrådmannen tilrår å sikre finansiering på 2,25 mill. kr innanfor denne kategorien.

Byggjeklart er også tiltak «Fv67 Litlabøvegen - Gs-tilbod langs vassleidningstrasé» som Stord kommune søkte om tilskot til frå same tilskotsordning, men andre prosjekt vart prioritert høgare. Tiltaket er kombinert med eit kommunalt VA-prosjekt. Stord kommune er positiv til eit spleiselag om dette prosjektet, men ønskjer eit fylkeskommunalt bidrag på 5 mill. kr. Fylkesrådmannen finn rom for eit fylkeskommunalt bidrag på 3 mill. kr innanfor rammene i budsjett 2019.

Det vert tatt høgde for at finansiering av desse to tiltaka kan løysast gjennom programområdet gang- og sykkeltiltak utanfor Bergen. Samla er det dermed forslag om å nytte 5,25 mill. kr til desse prosjekta innanfor denne kategorien.

Tilskot auka sykkelbruk
Staten har gitt tilsegn til to prosjekt i Hordaland i samband med tilskotsordninga for auka sykkelbruk i kommunar og fylkeskommunar. Dei to prosjekta er fv. 209 Sartorvegen/Arefjordsvegen og fv. 61 Hystadvegen. HFK forplikta seg i søknaden til å bidra med 50% av finansieringa av desse prosjekta som har ei totalramme på om lag 24 mill. kr. Fylkesrådmannen vil kome attende til finansiering når framdriftsplanen for prosjekta er nærare avklart.

Bybanen

Byggetrinn 3, Lagunen – Flesland, vart opna for trafikk i august 2016. Siste etappe av byggjesteget til Flesland vart opna i april 2017, og det er sett av 30 mill. kr i 2019 til endelig avslutning av regnskapet for denne strekninga.

For byggetrinn 4, Bergen Sentrum – Fyllingsdalen, er det sett av 1 734 mill. kr i 2019. Styringsramma for denne strekninga er rekna til 7 101 mill. 2017-kr. I denne ramma inngår Bybanetraseen, sykkelstamveg frå Mindemyren til sentrum, ny kanal på Mindemyren og sykkeltunnel gjennom Løvstakken. Gjennom Miljøløftet dekker Staten 50 % av kostnaden ved utbygginga av Bybanetraseen og 100% av sykkelvegen. Det resterande er føresett finansiert med bompengar og nokre andre lokale bidrag.

Status for prosjektet er at arbeidet er starta for den største enkeltentreprisen; tunnel gjennom Løvstakken og depot. I tillegg pågår arbeid i Fyllingsdalen, tunnelarbeid på Kristianborg, i Fløen og på mur langs Bane

NOR sine areal. Det pågår også tingingar og prisarbeid knytt til andre delar av prosjektet som gjeld områda Fløen, Kronstad og Mindemyren. Grunnerverv for prosjektet pågår også framleis.

Det er pr. 1. tertial ikkje venta budsjettmessige avvik for byggesteg 3 eller 4 i 2019.

Kultur

Det er sett av 3 mill. kr til restaurering av verneverdige bygg og anlegg i fylkeskommunal eige. Fylkeskommunen har påtatt seg kostnadar på 0,4 mill. kr knytt til naudsynt sikringsarbeid ved Moster Amfi. Dette er eit anlegg som fylkeskommunen og Bømlo kommune har felles ansvar for, og ein rår til at fylkeskommunen sin del vert dekt innanfor denne løyvinga. Fordelinga av dei resterande midlane kjem ein attende til.

Tannhelse

I budsjettet for 2019 er det sett av 25 mill. kr til ombygging og nybygg. Av dette er 24 mill. kr løyvd til nye Nesttun Tannklinikk. Vidare er det løyvd 1 mill. kr til ny Tannklinikk i Øygarden. Samla forbruk hittil i år er på om lag 6,5 mill. kr, og av desse er om lag 5 mill. kr nytta til Nye Arna Tannklinikk.

Ny tannklinikk i Øygarden er tatt i bruk, og her vert kostnaden lågare enn budsjettert. Dette skuldast at kostnadar heller blir betalt som ein del av leiga. For Nesttun tannklinikk er innvendig riving fullført, og planlegging av ny klinikk pågår for fullt. Planlagt oppstart for byggearbeid er til hausten; med opning av ny klinikk sommar/ haust 2020. I høve til løyvinga får ein dermed noko forsinka framdrift.

Bygginga av ny Arna tannklinikk pågår, basert på løvyingar frå 2018, og framdrifta er i samsvar med reviderte framdriftsplanar.

Ein ser det er nokre klinikkar/prosjekt som kan vere aktuelle for tiltak i løpet av året. Ein legg opp til å kome attende til eventuelle framlegg til budsjettjusteringar i rapport pr. 2. tertial.

Fellesfunksjonar

Fylkeshuset – ombygging og opprustning
Det er løyvd 48 mill. kr i 2019 til nytt fylkesbygg. Løyvinga var knytt opp mot planlegging av nytt bygg samt flytting til og tilrettelegging av leigelokale på Sandsli. Det var vidare lagt til grunn at samla kostnad med nytt fylkesbygg vert rekna til 910 mill. kr.

Kontrakt med entreprenør (LAB) om samspel vart signert 24. april. Avtale om bygging vert å kome attende til haust 2019. Prosjektet er no over i ei samspelsfase kor målet er å optimalisera bygget. Sak om bygginga skal skje i eigen regi eller i eit aksjeselskap vil bli framlagd i fylkestinget i juni.

Ein rår til at budsjettet for inneverande år ligg fast, men at ein kjem tilbake til framdrift, rammer og behov for løyvingar i samband med tertialrapport nr 2 for 2019 og i budsjett for 2020.

Tilfluktsrom
Prosessen med å avklare behov og avklare med tilsynsmyndigheter pågår. Gjennomføring av tiltak er noko forsinka i forhold til takten lagt opp til i budsjettet, og det kan difor bli eit mindreforbruk for inneverande år.

Sal av eigedom
Det er i budsjettet for 2019 lagt til grunn sal av eigedomar for 50 million kroner. Garnesstølen er solgt til Bergen kommune for om lag 19 million kroner. Vidare ligg både eigedom på Heiane, Stord og eigedom på Melkeplassen ute for sal. Det er motteke bod på Melkeplassen som blir framlagd fylkestinget i juni for

godkjenning. Ein legg til grunn at budsjettmålet for 2019 vert nådd, men at det pt. ikkje er grunnlag for å endre budsjettet for 2019.

Oppsummering investeringar

Fylkesrådmannen har ikkje forslag til budsjettendringar i investeringsbudsjettet for 2019 etter 1. tertial. Fylkesrådmannen vil kome attende til eventuelle justeringar av investeringane ved rapportering etter 2. tertial. Då er ein komen lengre i dei ulike prosjekta og har sikrare haldepunkt for korleis ein vil kome ut i 2019.

Drift

Revidert nasjonalbudsjett 2019

Skatteoverslaget for kommunesektoren er oppjustert med om lag 1,5 mrd. kr. KS har i sin prognosemodell lagt inn 157 mill. kr av denne auken til fylkeskommunane. Hordaland fylkeskommune kan i følgje modellen vente å få om lag 6 mill. kr meir i skatt/inntektsutjamning enn budsjettert.

Kostnadsdeflatoren for kommunesektoren er justert opp frå 2,8 % til 3,0 %.

I rammetilskotet til fylkeskommunane vert det gjort ein liten korreksjon. Det gjeld kompensasjon for pensjonsutgifter i Statens vegvesen. Ein del av dette skal dekkast av fylkeskommunane. Hordaland fylkeskommune er venta å få 7,235 mill. kr i auka rammetilskot til dette.

Regjeringa løyver 24 mill. kr til å støtte opp om null- og lågutsleppsløysingar i fylkeskommunale snøggbåtsamband. Miljødirektoratet skal fordele løyvinga på aktuelle prosjekt.

Politiske organ
Økonomi og organisasjon

Så langt kjenner ein ikkje til nemnande avvik på desse områda. Det mest usikre er om kostnadene ved regionreformen vil halde seg innanfor den budsjetterte summen.

Lønsavsetjing/ pensjonskostnader

Dei sentrale lønsforhandlingane for kommunesektoren ser ut til å ende opp med ei ramme på 3,2 %. Dette stemmer godt med budsjettet, der det er lagt til grunn lønsvekst på 3,25 %.

KLP har i april lagt fram ny prognose for pensjonskostnadene i 2019. Den nye prognosen er om lag 7 mill. kr høgare enn den som kom i september 2018, og som budsjettet byggjer på.

Opplæring

Prognosen for opplæringssektoren samla er ei budsjettoverskriding på 19 mill. kr.

For skulebudsjetta samla ser det ut til å gå mot budsjettoverskriding på 15 mill. kr. Om lag 12 mill. kr av meirforbruket vert dekka ved overføringar frå driftsfond ved skulane. Samla sett er difor prognosen for dei vidaregåande skulane om lag 3 mill. kr i meirforbruk.

Utover budsjettoverskridinga på skulane er det prognose på 16 mill. kr i meirforbruk på andre postar i opplæringsbudsjettet. Mellom anna gjeld det avvik i høve til at det er fleire elever som går ut i lære, noko som gir auka utgifter. Det er også noko høgare forbruk til fagprøver og utgifter til gjesteelever.

Fylkesrådmannen følger kostnadsutviklinga innan opplæringssektoren med stor merksemd. Avdelinga er særs viktig for totaløkonomien, og det er avgjerande å ha kontroll med kostnadsutviklinga i opplæringssektoren. For å sikre positiv utvikling er det viktig å halde fram med eit sterkt økonomifokus, og å heile tida evaluere kva tiltak ein skal setje i verk. Fylkesrådmannen er ikkje nøgd med meirforbruket, men vil peike på at det er tidlig på året, og at det framleis er mogleg å betre dette ved målretta tiltak.

Tannhelse

For tannhelsesektoren er prognosen dårlegare enn den var på tilsvarande tidspunkt i 2018; 10 mill. kr i negativt budsjettavvik mot balanse rapportert pr. april 2018. Resultatet i 2018 vart negativt til slutt, men det vart betre enn resultata tidligare år. Hovudgrunnar til ein betre trend i 2018 var eit sterkare fokus på økonomi, oppseiing av lønnsavtalar (bonus- og provisjonsavtalar) som reduserte kostnadsnivået og auke i statlege inntekter.

På klinikknivå er det både negative og positive budsjettavvik pr. april 2019, men samla sett har klinikkane eit mindre negativt budsjettavvik. På tannhelseavdelinga og fellesfunksjonar er det eit meirforbruk, mellom anna når det gjeld utstyr og materiell. Eininga som tyngar tannhelseøkonomien mest er TkVest/Hordaland. Her er det framleis økonomiske utfordringar, og senteret ligg også i 2019 an til eit underskot. Hovudproblemet er ein vidare auke i kostnadane. Pasientinntektene ved senteret har gått opp samanlikna med 2018.

Pasientinntektene er viktig for det økonomiske resultatet. I 2018 var det ein samla nedgang i inntektene, og ved særskilte klinikkar var inntektsreduksjonen stor. Pr. april 2019 er pasientinntektene om lag 1 mill. kr lågare enn på same tidspunkt i 2018.

Fylkesrådmannen har sett i verk fleire konkrete tiltak som vil få effekt i 2019. Utover det har fylkesrådmannen sett av ressursar til ein gjennomgang av heile tannhelse sin økonomi med særskild merksemd mot TkVest/Hordaland. Aktuelle punkt for gjennomgang ved senteret vil vere det totale kostnadsnivået, økonomistyringa og dei ulike finansieringskjeldene. Målet med tiltaka og gjennomgangen er å få ein økonomisk trend som gjev eit betre resultat ved årets slutt enn det prognosen pr. april for tannhelse skulle tilseie.

Regional utvikling

Regionalavdelinga rapporterer ikkje om vesentlege avvik i rekneskapen pr. april, og ein prognose i samsvar med budsjettet som det mest sannsynlege resultat for 2019.

Konsesjonskraftinntekter

Fylkeskommunen har tilgang til vel 400 GWh konsesjonskraft frå ulike kraftselskap i Hordaland. For å redusere risikoen, vert prisen på 60 % av volumet sikra i terminmarknaden. Restvolumet på 40 % vert levert i spot-marknaden. Denne delen av porteføljen vert selt til den daglege marknadsprisen gjennom leveringsåret.

Fylkestinget vedtok eit budsjett med nettoinntekt på 70 mill. kr frå sal av konsesjonskraft. Prognosen pr. april er på knapt 65 mill. kr, altså ein svikt på 5 mill. kr.

Samferdsel

Fylkesvegvedlikehald
Statens vegvesen sin årsprognose tilseier balanse ved årets slutt. Eit uvisst moment er nye drifts- og vedlikehaldskontraktar som i verste fall kan auke kostnaden med 30 mill. kr. Vidare har ikkje prognosen som tilseier balanse teke høgde for hendingar som påverkar vegstrukturen, og som krev akutte tiltak. Erfaring tilseier at det kan koma ras og uver av ein slik storleik at det fører til kostnadar utover det som er

budsjettert. Såleis kan prognosen verta endra ved neste rapportering pr. 2. tertial. Når det gjeld budsjettvedtak for 2019 som omhandlar midlar til dekkelegging, 45 mill. kr, og trygg skulevegg og punktutbetring, 42 mill. kr, så er det lagt fram saker i MISA om desse midlane.

Fylkesrådmannen vil nemne Hjertesoneprosjektet i Bergen der det vert lagt vekt på å gjennomføre ein prosess med alle skulane i kommunen. Det er behov for å forlenge prosjektperioden fram til våren 2020. Fylkesrådmannen tilrår derfor å forlenge engasjementet til prosjektleiar eit halvt år og auke den fylkeskommunale løyvinga med kr 250 000. Det vert føreset at Bergen kommune løyver tilsvarande sum. Det vert lagt til grunn at den fylkeskommunale løyvinga blir dekka inn over fylkestrafikksikringsutvalet sitt budsjett.

Kollektivtransport
Skyss melder prognose om negativt budsjettavvik på 30 mill. kr ved utgangen av året. Inntektssida er så langt lik budsjettert nivå, medan det på kostnadssida er ein del moment som gjer at Skyss går mot eit negativt resultat. Det dreier seg om følgjande moment; indeksreguleringar på ferjer og bilruter, og høgare kostnadar til skuleskyss enn budsjettert.

Eit moment som hadde stor merksemd i 2018, og som vart prioritert i budsjett for 2019 var tiltak mot reisande som ikkje betalar; også kalla inntektssikring. Tala så langt for 2019 syner at intensivert billettkontroll har hatt stor effekt. Delen som ikkje betalar er monaleg redusert; frå 11 % pr. 1. kvartal 2018 til 6 % pr. 1. kvartal 2019. Stipulert meirinntekt på ein slik halvering av delen som ikkje betalar utgjer omlag 20 mill. kr.

Utover dette syner tala i byrjinga av 2019 ein vidare auke i det totale talet på kollektivreisande; noko som er særs gledeleg.

Tidleg i året er det framleis mange moment med grad av økonomisk uvisse. Desse kan endre årsprognosen for 2019 når ein kjem til 2. tertial. Det dreier seg mellom anna om; indeksreguleringar, nye busskontraktar, skuleskyss og effektane av billettkontrollar. Alle tiltaka som vart vedteke i budsjettet for 2019 i desember er anten følgt opp eller er under arbeid. I budsjettet for 2019 vart det også vedteke ein gjennomgang av Skyss der målet var effektivisering. Som følgje av dette har ein endra fleire arbeidsprosessar, og leiarstillingar vert haldne vakante fram til ny kollektiveining for Vestland er på plass.

Totalt samferdselsektoren
Når det gjeld andre budsjettområde innanfor samferdselsektoren, utanom veg og kollektiv, er det ikkje grunnlag for å melda budsjettavvik på dette tidspunktet.

Med balanse som førebels prognose for fylkesvegvedlikehald og 30 mill. kr i negativt budsjettavvik meldt for kollektivtransporten, vert prognosen pr. 1. tertial for samferdselsområdet eit negativt avvik på 30 mill. kr samanlikna med budsjett.

Kultur og idrett

Kultur og idrettsavdelinga rapporterer om prognose som er i samsvar med budsjett. Kultur- og idrettsavdelinga har store delar av utgiftene knytt til løyvingar som er tildelt sektoren og inntektene er relativt stabile. Det er difor også i år relativt liten usikkerheit knytt til prognosen for kultur og idrett, sjølv om avdelinga melder om noko usikkerheit knytt til enkelte postar i budsjettet.

Eigedom

Årsprognosen for 2019 syner mindreforbruk på 1 mill. kr. i høve til budsjett. Det positive avviket skuldast lågare forsikringskostnader og innsparing knytt til leige/utleige. Eigedomsavdelinga melder positive og negative risikofaktorar i tertialrapporten, men fylkesrådmannen har tru på at avdelinga vil fortsette den stramme styringa og levere eit godt resultat ved årsslutt.

Skatt og rammetilskot

Det er to tilhøve som er avgjerande for korleis resultatet på skatteområdet vert for HFK. Det fyrste er om skatteoverslaget som vert sett av departementet for 2019 slår til. Det andre er korleis det faktiske skattenivået til HFK er samanlikna med gjennomsnittet av alle fylkeskommunar.

Pr april er situasjonen at førebelse tal syner at skatteinngangen er tett opp til budsjettert skatteoverslag. Det gjer at med same utvikling vidare gjennom året så vil det ikkje verte nemnande avvik på skattekapitlet.

I revidert nasjonalbudsjett for 2019 er overslaget for dei samla skatteinntektene for kommunesektoren auka med 1,5 mrd. kr. Førebels er vurderinga at skatteanslaget til HFK kan aukast. Skatteanslaget som ligg inne er allereie 5 mill. kr høgare enn det opphavlege anslaget frå sentralt hald. Prognosen på skattekapittelet pr. 1. tertial vert sett til 10 mill. kr i positivt budsjettavvik. Prognosen summerer seg av eit betra skatteoverslag frå sentralt hald og eit mindre overskot på skattekapittelet pr. april.

Renter og avdrag

Det har vore ein viss auke i marknadsrentene i 1. tertial, men dette ligg godt innanfor det ein har rekna med i budsjettet. Så langt reknar ein ikkje med vesentlege avvik.

Oppsummering

Under er oversyn over prognosen for dei ulike områda oppsummert:

	mill. kr
Politiske organ, økonomi og admin.	0
Pensjon/ lønsavsetjing	- 7
Opplæring	- 19
Tannhelse	-10
Regional utvikling	0
Kraftinntekter	- 5
Samferdsel	- 30
Kultur og idrett	0
Eigedom	1
Skatt og rammetilskot	10
Renter og avdrag	0
TOTAL	- 60

Tertialrapporten etter 1. tertial 2019 viser prognose om eit negativt budsjettavvik på 60 mill. kr. ved utgangen av året. Som oversikta syner er dei overskridingane som medverkar til den negative prognosen under budsjettområda samferdsel, opplæring, tannhelse, pensjon og kraftinntekter. Skattekapittelet bidreg positivt med ein årsprognose som tilseier overskot på 10 mill. kr.

Risikovurdering

Fylkesrådmannen har gjennomgangar av den økonomiske stoda med kvar avdelingsdirektør kvartalsvis. Her rapporterar avdelingane om den økonomiske situasjonen, og tek opp moment som har risiko for budsjettavvik.

Fylkesrådmannen vurderer at det er størst risiko for budsjettavvik innan følgjande område;

driftskostnadar på fylkesvegane, dei økonomiske resultata for skulane og kollektivtrafikkinntektene. Økonomien innanfor desse tre områda er så stor at det ikkje skal store prosentvis avvik til før det er snakk om store summar. Kraftinntekter og pensjonsområdet er og område som pr. 1. tertial har blinka seg ut som område som har risiko for å bidra negativt til årsresultatet . For skatteinngangen ser det også ut som ein kan få eit mindre avvik; men då i positiv retning.

Tannhelsesektoren er ein sektor med eit relativt sett lite nettobudsjett samanlikna med opplæring og samferdsel. Likevel har sektoren gjennom fleire år hatt store budsjettavvik. Sektoren melder eit relativt stort underskot, og fylkesrådmannen vil difor ha fokus på tannhelse også gjennom 2019.

Innanfor avdelingane regional utvikling, kultur- og idrett, politiske organ og økonomi- og organisasjon er det lite sannsynleg med avvik i negativ retning, og desse har i tillegg mindre økonomiske konsekvensar.

Etter 1. tertial er prognosen for opplæringssektoren ei budsjettoverskriding på 19 mill. kr. Prognosen på same tid i fjor var eit negativt avvik på 5 mill. kr. Utover risiko for overskridingar på einskilde skular, så melder fylkesdirektør for opplæring at det er størst risiko for negative bidrag til sektoren sitt resultat når det gjeld gjesteelevar og fagopplæringsområdet.

For samferdselsektoren er det eit stort negativt moment tidleg på året; kollektivområdet. Her er det alt meldt ein årsprognose på 30 mill. kr som det vil krevja tiltak å ta inn. Utover det ligg det størst risiko i prognosen som er meldt for vegvedlikehaldet. Erfaring og usikre moment kan tyda på at prognosen lik balanse ikkje vil halde. Dei siste 3 åra har det vore store overskridingar på fylkesvegvedlikehaldet. Innan kollektivtransporten kan det vere aktuelt å følgje opp momentet som går på inntektssikring for å få redusere delen av reisande som ikkje betalar; jamfør budsjettvedtak 2019 som inneber fleire kontrollar i kollektivtrafikken.

Med høg lånegjeld er rentekapitlet viktig å ha kontroll over. Som tidligare år har HFK god kontroll på dette området, og det er så langt liten risiko for større overskridingar gjennom høgare rentekostnadar enn det ein har rekna med i budsjettet. Sjølv med signal om rentehevingar i løpet av året, så er risikoen for overskridingar liten; mellom anna gjennom fastrenteavtalar som dempar konsekvensen av renteendringar.

Budsjettmål og målepunkt

I samband med budsjettarbeidet for 2018 tok fylkesrådmannen inn avdelingsvise budsjettmål som ein skal følgje opp gjennom tertialrapporteringa til fylkestinget. Avdelingane er ulike, både i storleik og innhald, og dette kjem fram gjennom avdelingane tilpassar måla sine etter dette. For 2019 vart det laga nye mål som det skal rapporterast på.

Det nye økonomisystemet gjer at ein kan vidareutvikla rapporteringa på fleire felt, og dermed fange opp ein større del av den fylkeskommunale verksemda. Innføring av rapportering i økonomisystemet har vore vellukka, og rapporteringa frå avdelingsdirektørane til fylkesrådmannen gjennom systemet har vist at ein har mykje å vinna etter kvart som ein utnyttar systemet.

Som vedlegg til tertialrapporten er detaljerte tabellar med status for korleis avdelingane ligg an i høve til måloppnåing i 2019. Dersom ein går gjennom statusen, så syner rapportane frå avdelingane at ein er godt i gang med dei fleste tiltaka og at ein vil kome i mål med dei fleste av tiltaka som vart sette i budsjettet. Nokre få av måla er det risiko for at ein ikkje kjem til å oppnå. Konkret dreier det seg om det samla nivået av sjukemelding i fylkeskommunen, som truleg vert noko høgare enn målsetjinga. To av måla på innkjøpsområdet vil heller ikkje verte nådd. Til sist vil ikkje Eigedomsavdelinga klara å gjennomføra den årlege brukarundersøkinga grunna omprioritering av ressursar til samanslåingsprosessen.

Økonomistyring

Fylkesrådmannen har stort fokus på økonomistyringa i fylkeskommunen og tek i bruke mange verkemiddel for å leggja til rette for god og stram styring i alle einingar.

Fylkesrådmannen har kvartalsvise rapporteringar der kvar eining må rapportere status så langt i året og kome med ein grundig vurdering av kor eininga vil vere ved årsslutt i forhold til budsjettet. I møte med fylkesrådmannen må avdelingane kome med konkrete tiltak ved avvik. Fylkesrådmannen har også eit særskilt fokus på dei tiltaka avdelingane har som grunnlag for årets budsjett. Fylkesrådmannen ser effekt av fleire år med stram styring og godt arbeid ved einingane, mellom anna skulane, og vil heile tida søkje å betre rutinar og arbeid med den økonomiske styringa.

Fylkesrådmannen søkjer å leggja til rette for einingane slik at dei på best mogleg måte har tilgang til nøkkelinformasjon som er naudsynt for god økonomisk styring. Gjennom økonomisystemet har alle leiarane tilgang til faktisk rekneskap og budsjett og dei kan, anten på eigen hand eller med hjelp av fagpersonar på økonomi, få utarbeidd spesialrapportar. I tillegg har om lag 160 leiarar tilgang til eit BI-system (business intelligence) som er eit hjelpeverktøy for leiarar der dei får fram status, både i form av tal og grafisk, og kan på den måten få særs raskt oversikt over si verksemd. Dette systemet gir i tillegg til økonomi også tilgang til anna informasjon som påverkar økonomien – til dømes sjukefråver og innkjøp.BI-systemet gjev også fylkesrådmannen moglegheit til rask oversikt over stoda og moglegheit til å sjå nærare detaljer om naudsynt.

Tabell

Under er ein meir detaljert oppstilling med både rekneskapstal og prognosetal. Den syner eit prognostisert negativt avvik på 60 mill. kr samanlikna med budsjett for 2019. Til samanlikning er forbruket pr. 1. tertial 2018 teke med.

/ 1000 kr	Rekneskap apr. 2019	Budsjett apr. 2019	Budsjettavvik apr. 2019	Prognose aug	Rekneskap apr. 2018
Politisk, kontroll, fylkesrådm.					
Kostnader:	39 954	61 705	21 751		26 545
Inntekter:	-4 447	-23 422	-18 975		-1 903
Netto	**35 506**	**38 282**	**2 776**	**0**	**24 642**
Eigedom					
Kostnader:	152 844	150 549	-2 295		118 525
Inntekter:	-33 800	-19 177	14 623		-35 415
Netto	**119 044**	**131 372**	**12 328**	**1**	**83 110**
Økonomi- og org.avd.					
Kostnader:	91 332	92 645	1 313		69 817
Inntekter:	-8 229	-6 625	1 604		-5 654
Netto	**83 103**	**86 020**	**2 917**	**0**	**64 163**
Regional utvikling					
Kostnader:	77 115	87 003	9 889		52 512
Inntekter:	-27 919	-59 265	-31 346		-36 127
Netto	**49 196**	**27 739**	**-21 457**	**0**	**16 385**
Samferdsel					
Kostnader:	1 280 344	1 463 530	183 186		1 109 427
Inntekter:	-455 025	-508 009	-52 984		-428 015
Netto	**825 318**	**955 521**	**130 203**	**-30**	**681 412**
Kultur og idrett					
Kostnader:	139 042	191 731	52 689		98 761

Inntekter:	-43 736	-32 443	11 292		-27 256
Netto	**95 307**	**159 288**	**63 981**	**0**	**71 505**
Tannhelse					
Kostnader:	149 662	59 872	-89 790		119 173
Inntekter:	-41 768	27 594	69 362		-34 134
Netto	**107 894**	**87 466**	**-20 428**	**-10**	**85 039**
Opplæring					
Kostnader:	1 161 659	1 153 416	-8 243		932 527
Inntekter:	-215 903	-177 231	38 672		-198 747
Netto	**945 756**	**976 186**	**30 429**	**-19**	**733 780**
Skatt og rammetilskot					
Inntekter:	-2 305 611	-2 765 417	-459 805		-2 225 331
Netto	**-2 305 611**	**-2 765 417**	**-459 805**	**10**	**-2 225 331**
Renter og avdrag					
Kostnader:	35 597	359 458	323 862		352 202
Inntekter:	-4 430	-17 875	-13 445		-42
Netto	**31 166**	**341 583**	**310 417**	**0**	**352 160**
Kraftinntekter					
Kostnader:	19 054	20 833	1 779		17 907
Inntekter:	-52 048	-59 167	-7 119		-41 720
Netto	**-32 994**	**-38 333**	**-5 340**	**-5**	**-23 813**
Fellesfunksjonar/lønsavsetj.					
Kostnader:	59 281	69 591	10 310		12 082
Inntekter:	-122 109	-28 708	93 401		-90 847
Netto	**-62 828**	**40 883**	**103 711**	**-7**	**-78 765**
NETTO FYLKET TOTALT	**-109 142**	**40 588**		**-60**	

Saksprotokoll i fylkestinget - 12.-13.06.2019

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

Fylkestinget tek tertialrapporten til orientering

Vedlegg 1: Status for avdelingsvise resultatmål i budsjett 2019 pr. 1. tertial:

Under er tabellar for dei avdelingsvise budsjettmåla, og korleis ein ligg an i høve til å oppnå desse i 2019.

Opplæringsavdelinga

Mål	Tiltak	Resultatmål 2019	Status per første tertial (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2022
M1: Opplæringsavdelinga skal setje regional kompetanseutvikling på dagsorden og ruste innbyggjarane i Hordaland til å møte framtidige kompetansebehov	Sikre at utdanningstilboda samsvarer med behova i næringslivet.	50% av elevar vel yrkesfag.	Skuleåret 18/19 var 57,23% av elevavne i Vg1 i eit yrkesfagtilbod (jf. tal frå Udir) Rapportering for skuleåret 19/20 vil skje i 2. tertial	50% av elevane vel yrkesfag på vg1
		50% av elevane frå vg2 yrkesfag får læreplass.	Tiltak i prosess	50% av elevane frå vg2 yrkesfag får læreplass
M2: Opplæringsavdelinga skal utvikle og sikre utdanningstilbod som er kjenneteikna av heilskap, kvalitet, teneleg organisering og som svarar på behova i arbeids- og næringsliv.	Gjennomføre tiltak i SBP som sikrer teneleg organisering.	Redusere overkapasitet i elevplassar ihht. vedtak i skulebruksplanen.	Oppfølging av vedtak gjennom skulebruksplanen, årleg sak om tilbodsstruktur og justeringssak	Redusere overakapasitet elevplassar ihht. vedtak i skulebruksplanen.
		Snitt kapasitetsutnytting kl 92 %	Tiltak under prosess. Rapport for skuleår 2019-20 vil leveres i 2. tertial.	Snitt kapasitetsutnytting kl 94 %
M3: Opplæringsavdelinga skal bidra til at elevane og lærlingane utviklar kunnskap, dugleik og haldningar som gjer at dei kan meistre liva sine og delta i arbeid og felleskap i samfunnet.	Vi skal styrke skulane sin implementeringskompetanse ved å profesjonalisere arbeidet med å gjøre opplæringa relevant og yrkesretta.	Andel elevar som fullfører vgs (består vgs) normerert tid. YF: 38,5% Studieførb. fag: 77,5%	Tiltak under prosess. Blir rapportert 2. tertial for 2013 kullet, data frå skuleporten.	Andel elevar som fullfører vgs (består vgs) normerert tid: YF: 41,0% Studieførb. fag: 80,0%

	Vi skal arbeide systematisk for å sikre eit trygt og helsefremmjande skulemiljø.	Andel elevar som fullfører vgs (består vgs) 5 år etter oppstart. Yrkesfag: 59 % Studieføreb.fag: 88 %	Tiltak under prosess. Blir rapportert 2. tertial for 2013 kullet, data frå skuleporten.	Andel elevar som fullfører vgs (består vgs) 5 år etter oppstart. Yrkesfag: 62 % Studieføreb.fag: 90 %
		Andel elevar som sluttar i vgs: Yrkesfag 7,0 % Studieføreb.fag 4,0 %	Tiltak i prosess	Andel elevar som sluttar i vgs: Yrkesfag 5,5% Studieføreb.fag 3,0%
		Elevar utan vurderingsgrunnlag (IV): IV-i minst eit fag. Yrkesfag: 3,0% Studieføreb.fag: 2,5 % Herav IV i kun minst eit fag Yrkesfag:1,5 % Studieføreb.fag: 1%	Tiltak i prosess	Elevar utan vurderingsgrunnlag (IV): IV-i minst eit fag. Yrkesfag: 3,0% Studieføreb.fag: 1,5 % Herav IV i kun minst eit fag Yrkesfag:1,0% Studieføreb.fag: 0,5%
		Halde fråværstala låge: (median-verdiar): Yrkesfag: 3 dagar, 6 timar Studieføreb.fag: 3 dagar, 9 timar	Tiltak i prosess	Halde fråværstala låge: (median-verdiar): Yrkesfag: 3 dagar, 6 timar Studieføreb.fag: 3 dagar, 9 timar

Samferdselsavdelinga

Mål	Tiltak 2019	Resultatmål 2019	Status per første tertial (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2022
M1: Samferdsel skal fremje regionale interesser i dialog med kommunane og andre viktige aktørar innan samferdsels-området.	Arbeide for å auke dei statlege løyvingane til rassikring og oppgradering av tunnellar på fylkesvegane som følgje av tunnelsikkerheitsforskrifta	Fylgje opp NTP	Har lagt fram politisk sak med innspel til NTP prosessen. Nasjonal konferanse om tema i byrjinga av 2020	Fått auka løyvingar i høve til 2018.
	Arbeide for å auke statlege løyvingar til å dekkje etterslepet på fylkesvegnettet	Fylgje opp NTP	Har lagt fram politisk sak med innspel til NTP prosessen.	Fått innarbeid eigen post i NTP for å ta att vedlikehald på vegnettet
	Arbeide for betre grunnfinansiering for drift av kollektivtraffik.	Sikre driftsmidlar i miljøløftet	Avtalen er ikkje på plass enno.	Sikre driftsmiddel til ferje som ikkje går ut over øvrig kollektivtrafikk

M2: Samferdsel skal medverke til å sikre mobilitetsbehovet ved å vidareutvikle og forvalte eit føreseieleg, sikkert, miljøvenleg og framtidsretta transport-system.	Prioritere utbygging av gang- og sykkelvegnettet rundt viktige målpunkt for barn og unge, samt eit samanhengande sykkelvegnett rundt regionale knutepunkt	6 km ny g/s veg	Er under arbeid.	8 km ny g/s veg
	Vidareføre arbeidet med trafikksikkre kommunar	1 godkjente kommunar	Er under arbeid.	2 godkjente kommunar
	Ny kontrakt med miljøløysing for båtsambanda Kleppestø–Bergen og Knarvik–Frekhaug–Bergen.	Utsleppsreduksjon buss 5 500 tonn CO2 i høve til 2017	Utsleppsmålet på 5.500 t er oppnådd. Det vert arbeidd med å få i stand miljøvenleg drift av bybåtrutene, men det vil ta noko meir tid enn føresett.	Utsleppsreduksjon buss og ferje 65 400 tonn CO2 i høve til 2017

	Stille miljøkrav til teknologi og drivstoff i nye bussanbod		Gjennomført i nye bussanbod. 100% fornybart drivstoff og hovudsakleg elektriske bussar i Bergen sentrum og biogass i Bergen Nord frå hausten 2020	
M3: Samferdsel skal forvalte og utvikle fylkesvegnettet med vekt på stan- dardheving og klimatilpassa drift og vedlikehald	Prioritere vedlikehald og utbetring framfor nybygging	80 km dekkeleggjing	Prognose på 87 km	100 km dekkeleggjing
	Etablere ein planreservere for prioriterte prosjekt	Fylgja opp handlingsprogrammet i RTP	Politisk sak til MISA og FUV i mai	Planreserve for rassikring og øvrig oppgradering er etablert
M4: Samferdsel skal arbeide for at veksten i persontrafikk i bergensområdet skal skje ved hjelp av gange, sykkel og kollektivtrafikk	Utvikle og styrke kollektivtilbodet for fleire reisande	3,5% vekst i talet på påstigande	Per mars +3,7% (korrigert for påske)	3,5% vekst i talet på påstigande
	Følgje opp strategi for innfartsparkering for bil og sykkel	3485 bilplassar	4109 plassar	4170 bilplassar

Tannhelseavdelinga

Mål	Tiltak 2019	Resultatmål 2019	Status per første tertial (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2022
M1: Tannhelsetenesta skal sikre likeverdige tilbod til alle innbyggjarar i Hordaland	I 2019 vil samanslåinga av tannhelsetenesta i Sogn og fjordane og Hordaland starte. - Anbod EPJ og røntgen - Felles takstar - Implementering av forslag frå dei fem delprosjekta	Betre måltal for tannhelsa på nøkkelårskull (3-, 5-, 12-, 15- og 18-åringar).	Måltal tannhelse blir rapportert på årsbasis - dvs pr 31.12.2019	Betre måltal for tannhelsa på nøkkelårskull (3-, 5-, 12-, 15- og 18-åringar)
		Betre måltal for dekningsgrad i dei lovpålagte gruppene (tal personar som tar imot tilbodet). Sjå tabell under for nærare informasjon.	Måltall dekningsgrad blir rapportert pr tertial.	
	Revidere samarbeidsavtalar med alle kommunar i Hordaland	Betre måltal for dekningsgrad i dei lovpålagte gruppene (tal personar som tar imot tilbodet). Sjå tabell under for nærare informasjon.	Måltall dekningsgrad blir rapportert pr tertial.	Betre måltal for dekningsgrad i dei lovpålagte gruppene (tal personar som tar imot tilbodet). Sjå tabell under for nærare informasjon.
	Gi informasjon til alle kommunar om måltal innan tannhelse for deira kommune			
M2: Tannhelsetenesta skal sikre gode fagmiljø på moderne tannklinikkar	Gjennomføra den vedtekne klinikkstrukturplanen	Ta i bruk: Øygarden tannklinikk Arna tannklinikk Starte arbeidet med:	Øygarden tannklinikk er tatt i bruk, og blei åpna av fylkesordføraren 29. mars 2019. Arna tannklinikk er under bygging, og innflytting er	Oppretthalde framdrifta i den vedtekne klinikkplanen.

	Utarbeide ein opplærings- og kompetanseplan for tannhelsetenesta	Ny tannklimikk på Nesttun Åsane tannklinikk Nordhordland tannklinikk	planlagt til 01. september 2019. Nesttun tannklinikk, Åsane tannklinikk og Nordhordland tannklinikk er under bygging.	
M3: Tannhelsetenesta skal sikre gode fagmiljø på moderne tannklinikkar	Arbeide for å få god dekning av spesialistar	Rekruttere og stabilisere spesia- listbemanning	Rekruttering av nødvendig spesialistressursar er eit kontinuerleg arbeid. Det er tilsett 30% oral kirurg fra 01.08.2019 som skal ha arbeidsplass på Stryn tannklinikk og på TkVest. To spesialistkandidatar i pedodonti som HFK har løna under utdanninga er ferdig utdanna 01.07.2019, og vil då gå inn i stilling.	Innflytting i nye areal – Hel- secampus Årstadvollen
	Forskning TkVest/Hordaland	Ei doktorgradsavhandling kvart år	Ein stipendiat vil disputera for PhD-grad haust 2019. Tema vil være kartlegging av Bisfenol-A i dentale fyllingsmaterialer.	Ei doktorgradsavhandling kvart år.
M4: Tannhelsetenesta skal ha fokus på førebyggjande arbeid og på den måten bidra til betre folkehelse	Tannhelsetenesta skal bli «gode på tall» - dvs utveksle tannhelsedata på grunnkrets til alle kommunar/bydelar	Signere reviderte samarbeidsavtalar med alle kommunar i Hordaland.	Utkast til samarbeidsavtale med Bergen kommune er oversendt, og vil bli signert når Bergen kommune har godkjent. Deretter vil tilsvarande samarbeidsavtalar bli oversendt dei andre kommunane i Hordaland.	God samhandling med alle aktuelle samarbeidspartar
		Initiere prosjekt for å betre samhandling med den kommunale pleie- og omsorgstenesta	I samarbeid med Utviklingssenteret for sykehjem og hjemmestjenester er det initiert eit prosjekt som skal prøve ut nye rutiner for samhandling mellom tannhelsetenesta og pleie- og omsorgstenesta i Sogndal kommune, Voss kommune, Askøy kommune og Os kommune. Oppstart vil skje i løpet av 2019.	

Regionalavdelinga

Mål	Tiltak 2019	Resultatmål 2019	Status per første tertial (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2022
M1: Regionalavdelinga skal medverke til ei heilskapleg og berekraftig utvikling og ressursforvalting gjennom handlingsretta planer.	Styrke samordning av offentleg verksemd i regionsenter	Samarbeidsprosjekt med tilskot frå HFK (HNH/partnarskap) i regionsenter	Tiltak gjennomført	Vidareutvikle den strategiske satsinga på regionsenter inn i Vestland fylke Gjennomføre tiltak i alle regionsenter-kommunane rundt Bergen i samsvar med regional plan
	Samarbeide med kommunane om gjennomføring av Regional areal- og transportplan for bergensområdet	Etablere avtalar om byvekst i kommunane i bergensområdet	Tiltak i prosess.	Ein velfungerande bergensregion
	Sikre nok og rett areal til havbruk i kommuneplanar i samsvar med fylkeskommunen sitt ansvar etter akvakulturlova og regionale planar.	Nok og rett areal til havbruk i nye kommuneplanar for sjøareal i samsvar med fylkeskommunen sitt ansvar etter akvakulturlova og regionale planar	Tiltak gjennomført og i prosess	Nok og rett areal til havbruk i alle kommuneplanar for sjøareal i samsvar med fylkeskommunen sitt ansvar etter akvakulturlova og regionale planar
	Arbeide fram tiltak for psykisk helse og livskvalitet hos barn og unge	Utvikle tiltak for barn og unge i minst seks kommunar	Under fremarbeiding, er i rute	Utvikle tiltak for barn og unge i dei fleste kommunar
	Arbeide for at det skal vere praktisk å bruke nullutslepskøyretøy i Hordaland.	Hordaland skal ha flest hurtigladestasjonar av fylka i norge.	Tiltak i prosess. Hordaland er pr no fylket med flest hurtigladestasjonar og det er lyst ut tilskotsordning for å få opp fleire	Høgaste tal hurtigladestasjonar av fylka i Norge. Minst 25 % av bilparken skal vere elektrisk
	Planprogram etter vassforskrifta og vesentlege vassforvaltningsspørsmål på høyring innan 1. april	Reint vatn og god økologisk tilstand for vassførekomster i fylket	Tiltak i prosess. Planprogram og hovudutfordringar er no på høyring	Tilpassing til endra klima skal inngå i relevante regionale planar og i alle kommuneplanar
	Samlingar for å auke kompetansen om klimatilpassing i kommunane	Tilpassing til endra klima skal inngå i relevante regionale planar og i alle kommuneplanar	Tiltak gjennomført og i prosess	Tilpassing til endra klima skal inngå i relevante regionale planar og i alle kommuneplanar

	Klimasatsprosjekt Klima- og miljøvenleg massehåndtering	Reduserte utslepp av klimagassar frå byggsektoren i Hordaland	Tiltak i prosess.	Reduserte utslepp av klimagassar frå byggsektoren i Hordaland
	Klimasatsprosjekt fossilfrie bygg- og anleggsplassar i Hordaland			
M2: Regionalavdelinga skal medverke til eit robust og framtidsretta næringsliv.	Gjennomføre fleire etablererkurs og stimulere til gründerkurs og entreprenørskap	Ca. 250 kandidatar har gjennomføt etablererkurs	Er i rute	Fleire gode gründarar
		3200 nye verksemnder er etablert	Tala kjem seinare	
		250 gaselleverksemder	Tala kjem seinare	
	Moblisere til forsking i verksemnder	Fleire med doktorgrad i næringslivet	I prosess	Tal aktørar som har sett i gang aktivitetar innan framtidsretta næringsutvikling med fylkeskommunal støtte: 150
	Målretta koordinering og rådgiving for å få etablert fleire nasjonale senter som skal fremje omstilling og innovasjon	Ha etablert to nye senter for forskingsdrevet innovasjon (SFI) og tre nye klyngeprosjekt	Søknader er freimarbeida	
	Stimulere til prosjekt innan grøn konkurransekraft	5 nye prosjekt innan grøn konkurransekraft	Midlane er utlyst, søknadsfrist 3. juni	
	Iverksette analysar av kompetansebehov i bransjar	Indentifisere bransjar med kompetansegap	I prosess	Etablert system for å halde oversikt over bransjar med kompetansegap
	Stimulere til utvikling av utdanningstilbod i tråd med behova i næringslivet	Auka tal på personar som tek fagbrev	I prosess	Auka tal på personar som tek fagbrev. Auka tal på godkjente lærebedrifter
		Auka tal på godkjente lærebedrifter Nye utdanningstilbod i tråd med behov i næringslivet	I prosess	Vekst i talet på arbeidsplassar i privat sektor på 5 % samanlikna med 2016
	Styrke lokalsamfunnsutvikling gjennom LivOGLyst- metoden	Få eit fleirtal av kommunane i fylket inn blant dei 50 % beste i NHO sitt kommune- NM		Halde eit fleirtal av kommunane i fylket inn blant dei 50 % beste i NHO sitt kommune- NM
		Vekst i talet på arbeidsplassar i privat sektor på 2 % samanlikna med 2016		Rett dimensjonert næringsarealreserve
	Arbeide for integrering og inkludering i arbeidslivet for innvandrarar	Auke tal innvandrarar i arbeidslivet	Får tal mot slutten av året	Auka tal innvandrarar i arbeidslivet

	Arbeide med transporttilbod tilpassa reiselivet	Betre offentleg transporttilbod til dei viktigaste reisemåla	I prosess	Prinsippa for berekraft i tilkomst til reiselivsdestinasjonane er innarbeidd i transport
M3: Regionalavdelinga skal, internt i HFK og ut mot kommunane i Hordaland, bidra til god kunnskaps- og kompetanseut-vikling som over tid skal tene heile Hordalands-samfunnet	Utvikle og utvide god karrierettleiing på tvers av utdanningsnivå og livsfase	20 forskingsprosjekt med prosjektansvarleg i Hordaland fiansiert av RFF	I prosess	20 forskingsprosjekt med prosjektansvarleg i Hordaland fiansiert av RFF
		5 nye kommunar engasjert i systematisk forskings- og innovasjonsarbeid	I prosess	10 nye kommunar engasjert i systematisk forskings- og innovasjonsarbeid
		30 nye bedrifter som satsar på forskingstøtta innovasjon gjennom Mobilforsk	I prosess	75 nye bedrifter som satsar på forskingstøtta innovasjon gjennom mobilisering
	Iverksetje MobiForsk i Hordaland.	30 nye bedrifter som satsar på forskingsbasert innovasjon	I prosess	75 nye bedrifter som satsar på forskingsbasert innovasjon
	Moblisere kommunar og bedrifter til dekning i internasjonale samarbeidsprosjekt innan Eramus+, Aktiv Ungdom, Kreativt Europa og EØS-prosjekt	35 mobilitetsprosjekt	I prosess	140 mobilitetsprosjekt
		2 strategiske partnarskapsprosjekt	I prosess	8 strategiske partnarskapsprosjekt
	Formidle statistikk og analyse til kommunane, dialog om fortolking og bruk	10 kommunar som har fått støtte i sitt analysearbeid	I prosess	15 kommunar som har fått støtte i sitt analysearbeid

Kultur- og idrettsavdelinga

Mål	Tiltak 2019	Resultatmål 2019	Status per første tertial (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2022
M1: Kultur- og idrettsavdelinga skal gjennom brei sam-funnsdialog legge grunnlag for kultur som premiss for utviklinga av alle samfunns-område	Setje i verk handlingsprogram (Regional kulturplan) og rapportere	Følgje opp rullert handlingsprogram (2018). Harmonisering av mål og verkemiddel med SFFK i samband med etablering av Vestland fylkeskommune	Tiltak i prosess, etter planen	Regional kulturplan Vestland
	Gjennomgå verkemiddel og oppgåveproduksjon	Harmoniserast med SFFK i samband med samanslåing	Tiltak i prosess, etter planen	All tilskotsforvalting, oppgåveproduksjon, tiltak og prosjekt innretta for å understøtte regional plan
	Arrangere kultur- og idrettskonferanse	Etablere kultur- og idrettskonferansen for Vestland fylke	Tiltak gjennomført	Etablert Vestlandskonferanse kultur
	Dialogmøte	Etablere årlege dialogmøte for heile kultur- og idrettssektoren i Vestland fylke	Tiltak gjennomført	Held fram
M2: Kultur-og idrettsavdelinga skal gjennom fagleg og økonomisk medverknad støtte opp under eit sterkt profesjonelt og frivillig kulturliv i Hordaland	Streng økonomisk prioritering, detaljert budsjettering og rapportering i verksemnda	Målretta budsjettering i høve til langsiktig økonomisk utvikling i Vestland fylkeskommune	Tiltak i prosess, etter planen	Budsjett i balanse
		Vidareføre effektivisering av verksemnda. Etablere måltal.	Tiltak i prosess, etter planen	Effektiv administrasjon, jf. Måltal

M3: Kultur- og idrettsavdelinga skal vere ein samfunnsut- viklar og arbeide for å sikre eit rikt, aktivt og mangfaldig kulturliv med tilgang og deltaking for alle.	Auke bruk av digitale kommunikajsonsverktøy. Tiltak for enkel, lett tilgjengeleg og god nettkommunikasjon	Auke bruk av Skype og videokonferanse, i samband med etableringa av nye Vestland fylkeskommune. Redusert tal på møte og reiser (etablert måltal)	Tiltak i prosess, etter planen	Redusere reisekostnadar m.v
	Publisere kulturstatistikk for Vestland fylkeskommune. Auke bruk av digitale kommunikasjonsverktøy Tiltak for enkel, lett tilgjengeleg og god nettkommunikasjon	Utvikle metode i samråd med kommunane og kultur- og idrettsaktørane i nye Vestland fylkeskommune.	Tiltak i prosess, etter planen	Statistikk for Hordaland viktig kjelde til forståing og utvikling av kultur- og idrettsfeltet i heile fylket

Økonomi- og organisasjonsavdelinga

Mål	Tiltak 2019	Resultatmål 2019	Status per første tertial (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2022
M1: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal vere ein aktiv samarbeidspartnar for fagavdelingane i Hordaland fylkeskommune ved å fremje internt samarbeid,	Arbeid med regionreforma	Gjennomføre alle delprosjekt i tråd med mandat	Tiltak i prosess	

søke heilskapelege løysingar og levere kunnskapsbaserte tenester gjennom profesjonell og effektiv drift.	Klargjere rolle/ansvar hos stabane		Tiltak i prosess	Alle seksjonar skal skåre minst 4,4 i brukarundersøking
M2: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal sikre at Hordaland fylkeskommune har ein sunn og berekraftig økonomi basert på tenlege styringsverktøy og god økonomiforståing i heile organisasjonen	Tilretteleggje budsjettprosessen i nye Vestland fylkeskommune	Felles budsjett for drift og investering	Tiltak i prosess	
	Vidareutvikle økonomikurs	Minst 80% av alle leiarar skal ha gjennomført økonomikurs	Tiltak i prosess	Minst 95% av alle leiarar skal ha gjennomført økonomikurs
M3: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal leggje til rette for å rekruttere, utvikle og ta vare på den kompetansen som Hordaland fylkeskommune til ei kvar tid treng for å kunne utføre sitt samfunnsoppdrag.	Følgje opp aktuelle tiltak frå medarbeiderundersøkinga i 2018		Aktuelle tiltak frå MU vert følgt opp i mange samanhengar.	Auke del tilsette med svært høg jobbtrivsel til minst 40%
	Styrke grunnopplæringa i HMS for leiarar	Stabilisere del nærvær blant tilsette på minst 95 %	Pr. mars er sjukefråveret om lag 6 %. Det er ein god trend i organisasjonen, men det er ein risiko for at ein ikkje klarer målet på 95 % nærvær / 5 % sjukefråvær i 2019. Kjem tilbake til dette ved rapportering pr. 2. tertial.	Auke del nærvær blant tilsette til minst 96%
M4: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal vere ein pådrivar for å utvikle og modernisere Hordaland fylkeskommune gjennom effektive og framtidsretta fellessystem og arbeidsprosessar med særleg merksemd på kontinuerleg forbetring og gevinstrealisering.	Følgje opp IT-strategimed tilhøyrande aktivitetar	Realisere minst 3 mill. kr i gevinst nytt økonomisystem (akkumulert)	Det gjenstår framleis noko arbeid før ein har teke ut gevinsten HFK har fått gjennom byte av økonomisystem. Men målet på 3 mill. kr som akkumulert gevinst av nytt økonomisystem i orgnisasjonen er allereie oppnådd.	Realisere minst 5 mill. kr i gevinst nytt økonomisystem (akkumulert)
	Effektivisere innkjøpsprosessar/ fakturahandsaminga			

M5: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal leggje til rette for og sikre bruk av effektive avtalar med profesjonelle leverandørar av varer og tenester på alle verksemdområda i Hordaland fylkeskommune.	Opplæring i og oppfølging av innkjøpspolitikken	Auke bruken av eHandel til minst 55% for varekjøp	Det er noko risiko for at ein ikkje når målet for 2019. Pr. 1. tertil var talet 50 %.	Auke bruken av eHandel til minst 75% for varekjøp
	Auke bruken av rammeavtalar	Auke del kjøp innanfor avtale til minst 90%	Det er noko risiko for at ein ikkje når målet for 2019. Pr. 1. tertil var talet 84 %.	Auke del kjøp innanfor avtale til minst 90%
M6: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal medverke til å styrke omdømet til Hordaland fylkeskommune og arbeide for god intern og ekstern informasjonsflyt gjennom målretta og verdibasert kommunikasjon.	Vidareutvikle internt kommunikasjonsarbeid	Minst 10 utgåver av "Treffpunkt Vestland"	Pr. april er det kome ut 4 utgåver av "Treffpunkt Vestland". Ligg an til å klare budsjettmålet.	
	Styrke tilrettelegging for lokale og brukarorienterte forteljingar i relevante kanalar		Tiltaket er etter plan, og vert fulgt opp på mange måtar.	
	Vidareutvikle innhald/funksjonalitet på nye nettsider for Vestland fylkeskommune		Tiltaket er etter plan, og vert fulgt opp på mange måtar.	Snittskår for tilfredse brukarar av nye nettsider minst 4,0

Eigedomsavdelinga

Mål	Tiltak 2019	Resultatmål 2019	Status per første tertial (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2022
M1: Eigedomsavdelinga skal utøve profesjonell forvalting, drift, vedlikehald og utvikling som sikrar at heile eigedomsmassen fyller lovpålagte krav, politiske vedtak og brukarbehov	Årlege brukarundersøkingar	Få betre score enn 4 på meir enn 50 % av målepunkta. På ein skala 1-5 med 5 som best	Prosessen med samanslåing krev mykje ressursar, og av den grunn har ein likevel ikkje funnet det rett å prioirtere brukarundersøking i 2019.	Få betre score enn 4 på minimum 90 % av målepunkta.
M2: Eigedomsavdelinga skal sikre forsvarleg og strukturert forvalting av eigedommar som fylkeskommunen nyttar.	Sikre eigarforhold til relevante byggdata	Velje system og metode for registrering av data	Tiltak i prosess iht. plan	Utvalte data registrert i eige system med fullt eigarskap for fylkeskommunen
M3: Eigedomsavdelinga skal utøve forsvarleg og verdibasert drift og vedlikehald av eigedoms-massen.	Måle driftskostnader pr. m²	2 % reduksjon målt mot nullpunkt som var forbruk 2016	tiltak i prosesses iht. plan	Samla reduksjon på 5% målt mot nullpunkt 2016
	Forbetre byggteknisk standard på eigedom fylkeskommunen nyttar	Lage tiltaksplan basert på kartlagde behov	Tiltak i prosess iht. plan	
		Oppnå gjennomsnittlig tilstandsstandsgrad på under 1,4. Basis er 1,42*	Gjennomført for inneverande år.	Oppnå gjennomsnittleg tilstandsgrad på 1,28
M4: Eigedomsavdelinga skal utøve ei offensiv og målretta utvikling av eigedomsmassen som på sikt gjev ein miljøvennleg og kost-nadseffektiv bygningsmasse, tilpassa dei tenestene Hordaland fylkeskommune skal yte.	Vere offensiv med omsyn på å fremje miljøvennlege energi-løysingar BREEAM klassifisera nybygg	Redusere temperaturkorrigert forbruk med 2,2 %	Tiltak i prosess iht. plan, måles ved årsslutt.	Redusert totalt temperaturkorrigert forbruk av energi med 8,8 % målt mot nullpunkt i 2016

	Sikre at dei fylkeskommunale bygga blir meir optimale med omsyn på areal ved å: Måle areal pr. kontorarbeidsplass Måle areal pr. elev Sannering av heilt ueigna bygg Bygge nytt Ombygging av areal	1 % reduksjon av areal målt mot nullpunkt haust 2017	Reduksjon for 2019 er oppnådd gjennom sal av mellom anna tidl. Garnes vgs.	Samla reduksjon av areal med 3 % målt mot nullpunkt haust 2017